

درباره گسل های مشهد

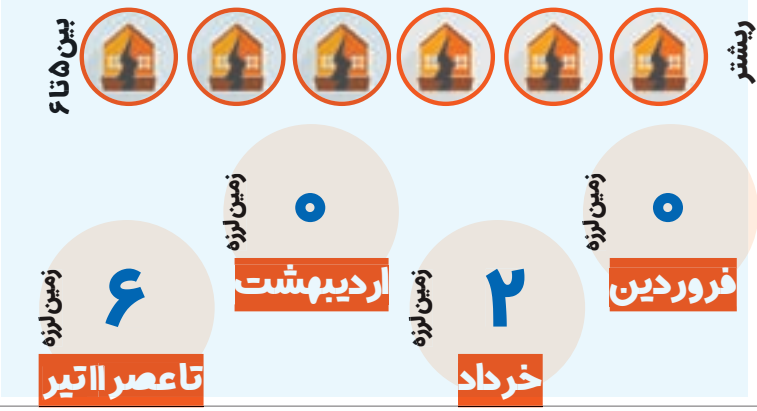
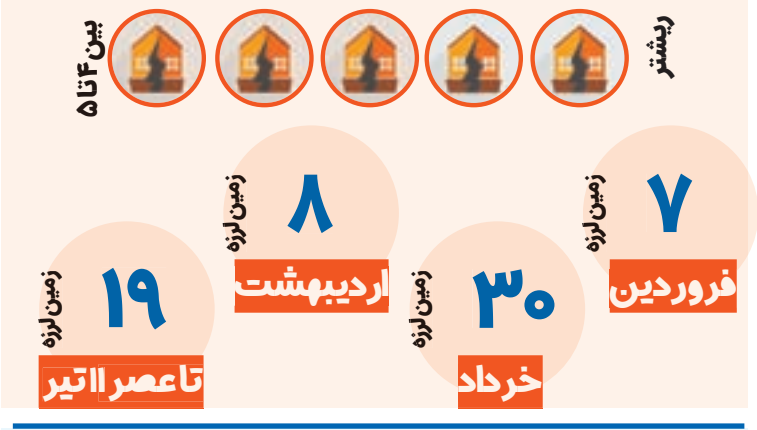
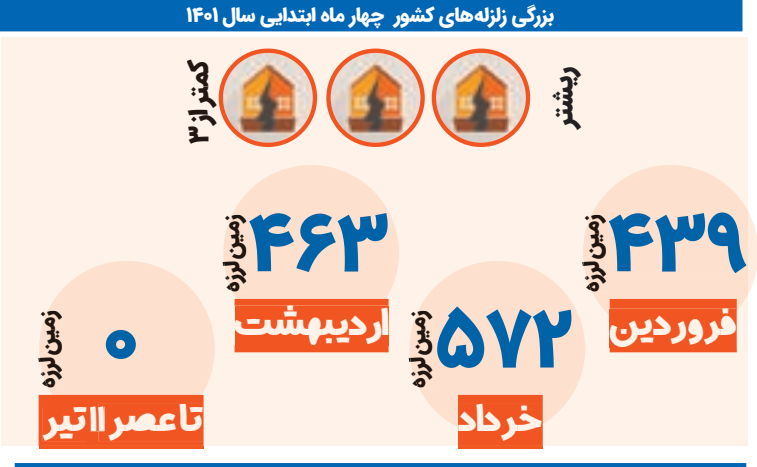
دکتر حسین حسینی
رئیس اسبق
مرکز تحقیقات
زمین‌لرزه‌شناسی
دانشگاه فردوسی
مشهد

مشهد در سال ۱۶۷۳ میلادی زلزله ای بزرگ با کشته ها و خرابی های بسیار داشته است، آن قدر که گنبد و گلدسته های حرم حضرت رضا^(ع) هم فرو ریخته است. این قبیل مطالعات تاریخی به ما می گویند گسل هادر چه مناطقی فعال بوده اند و برای ما مهم هستند چون این طور نیست که یک گسل یک بار فعلییتی کرده باشد و تمام. اما این همه ماجرا نیست و نباید به اطلاعات زلزله های تاریخی اکتفا کرد، چون به احتمال زیاد، ممکن

است زلزله هایی داشته باشیم که در تاریخ مشابه نداشته است. مثل زلزله بم یا طبرس که باعث شگفتی متخصصان شدند، چون این مناطق در تاریخ زلزله ها نبوده اند و کسی نمی دانسته است آنجا گسل فعالی وجود دارد. از دیگر مواردی که باید مطالعه شود میزان تغییر شکل در پوسته ایران است. بررسی های گویدر ریسک وقوع زلزله بزرگ در مشهد مانند تهران زیاد است و این اتفاق هر لحظه ممکن است رخ بدهد. به جز زلزله ۱۶۷۳ میلادی، چهار زمین لرزه بزرگ تاریخی دیگر هم در مشهد رخ داده است که بزرگی کمتر از هفت ریشتر داشته اند. با قطعیت نمی توان گفت اما انتظار داریم که در محدوده مشهد، زمین لرزه ای به بزرگی هفت ریشتر به بالا داشته باشیم، هرچند که با وسعت کنونی بافت فرسوده در مشهد و استان، برای به بار آمدن برایمان کلیشه شده اند می گویند که خانه های روستایی ما با زلزله های بیش از ۵ ریشتر خراب می شوند. ولی در محدوده های شهری، انتظار این است ساختمان هایی که اصولی و پس از سال ۸۰ ساخته شده اند، مقاومت لازم را در برابر زلزله های پنج تا شش ریشتری داشته باشند. تعدا د گسل های داخل و اطراف مشهد در حالی هفت، هشت و بیشتر بیان می شود که این ها شاخه هایی از گسل های اصلی اند. تا الان دو گسل فعال اصلی و مشخص شناسایی شده اند. یکی در جنوب مشهد به نام گسل سنگ بست- شانندیز و دیگری در شمال شهر به نام گسل کشف رود. گسل دیگری هم در جنوب مشهد هست که با مطالعات انجام شده در چند سال اخیر، توانسته ایم آن را کمی بشناسیم. هنوز با اطمینان نمی توان گفت که یک گسل مستقل و جدید است یا شاخه ای از گسل بزرگ سنگ بست- شانندیز.

از شناسایی گسل ها مهم تر، تعیین حریم آن هاست. این حریم ها تقریبی و بر اساس مطالعات جهانی هستند و برایشان عدد هایی مثل سیصد تا پانصد

متر بیان می شود. باید به صورت ویژه روی گسل هایی که از داخل شهر عبور می کنند مطالعه و از ساخت و سازهای جدید در حریم آن ها جلوگیری کرد. همچنان که بر اساس تصمیم کارگروه زمین لرزه استان و تأیید مرکز تحقیقات مسکن و شهرسازی نباشده است شروع اعمال ممنوعیت برای ساخت و سازهای جدید در حریم تقریبی گسل های مشهد، برای ساختمان های دولتی و مراکز مهم مثل بیمارستان ها باشد. شاخه هایی از گسل هادر داخل شهر مشهد نیز وجود دارد که هنوز نمی دانیم فعال و لرزه زا هستند یا خیر. پاسخ به این سؤال، انجام مطالعات دقیق تری را می طلبد. در سطح کلی برای حریم مشهد، کمبود پژوهش نداریم اما همه استان که مشهد نیست. سال هاست که با اشاره به گسل هادر شهرهای مهم استان مثل سبزوار، کاشمر، بردسکن، خواف و نیشابور می گویم باید قبل از وقوع زلزله، گسل های کمتر شناخته شده شان را مطالعه و حریم هایشان را تعیین کنیم. در مشهد نیز با وجود مطالعات کلی انجام شده، وقتی می خواهیم کار اجرایی کنیم، مثلاً برج بسازیم و پروژه های بزرگ تعریف کنیم، باید پژوهش هایمان را جزئی نگرانه کنیم. یک محقق دانشگاهی نمی تواند با هزینه شخصی اش، تجهیزات و نیروی انسانی مورد نیاز را تأمین کند. این کارها بودجه آن چنانی نمی خواهد. متأسفانه هم مردم و هم مسئولان به هشدارهای کارشناسان بی توجه اند. نمونه اش همین مسئله برداشت بی رویه آب های زیرزمینی و فرونشست دشت مشهد که می تواند خسارت های زلزله را مضاعف کند، گمانم نخستین نامه ها به استانداری و هشدارها به دهه ۴۰ شمسی برمی گردد. متخصصان در کارگروه ها گفتند و توجهی نشد. هنوز هم راهکار هست. به نگاه درست مسئولان نیاز است و اینکه به توصیه ها عمل کنند. به عنوان کسی که حدود بیست سال در کارگروه زلزله استان حضور داشته ام می گویم که نگاه مسئولان به متخصصان همراه با اطمینان نیست. چشمان بیشتر به تصمیم های پایتخت است. در استان و مشهد متخصصان بسیار خوبی داریم که ارتباط اجرایی با آن ها کمتر برقرار می شود. در کارگروه ها شرکت می کنیم، توصیه هایی می کنیم که مکتوب می شود اما خروجی اش می شود هیچ. هرچند برخی مسئولان محدودیت های اعتباری و بودجه را مانع عمل به این توصیه ها می دانند اما به زعم بنده قسمت فرهنگی و فهم درست از ماجرا خیلی مهم تر از بودجه است.

منبع: مرکز لرزه نگاری کشوری، موسسه ژئوفیزیک دانشگاه تهران

شهر

SHAHIRANEWS.IR
۱۲ تیر ۱۴۰۱
شماره ۳۴۴

۴۴
↓
جامعه

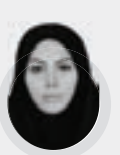
روایت شهرآرا از طرح بیمه زنان خانه دار و میزان رضایتمندی بیمه شدگان

کمک به خانواده با بیمه زنان خانه دار

عکس ژوئیلی است

هانیه فیاض

گزارش روز

ماجرای بیمه زنان خانه دار به حدود پانزده سال پیش با می گردد، پرونده ای که در دولت های مختلف با این مضمون که «از سوی دولت در دست بررسی است»، بارها و بارها باز و بسته شد. دولت نهم به الغواین طرح آب پاکی را ریخت

روی دست زنان خانه دار و خیال همه را راحت کرد و از سوی دیگر سازمان بهزیستی کشور هم که متولی انجام این طرح بود، یک باره اعلام کرد که، «زنانی که طی ۵ سال با پرداخت حق بیمه ماهانه زیر پوشش این طرح قرار گرفته اند، از این پس نمی توانند در انتظار مزایای این نوع بیمه باشند.» زنان شرکت کننده در این طرح نسبت به رفتار سازمان بهزیستی و لغو یک باره بیمه زنان خانه دار اعتراض کردند. اما اعتراضشان بایی اعتنایی مسئولان سازمان بهزیستی، مرکز امور زنان و دیگر مسئولان رویه ور و شد و نتوانستند حق و حقوقشان رابه دست آورند.

پس از کش و قوس های فراوان در نهایت از آذر سال ۱۳۸۷ بیمه زنان خانه دار آغاز شد و مدیرکل وقت امور فنی بیمه شدگان سازمان تأمین اجتماعی اعلام کرد که، «زنان خانه دار می توانند به صورت خود اظهاری با عنوان خانه دار، انعقاد قرار داد و پرداخت حق بیمه مقرر از تعهدات قانونی این سازمان بهره مند شوند.»، خانم های خانه دار با این بیمه، دغدغه بازنشستگی و استفاده از خدمات بیمه را ندارند و علاوه بر استفاده از پوشش های بیمه ای، پشتوانه ای مالی برای آینده خود دارند.

● بیمه ای با اطلاع رسانی ضعیف بیشتر کارهای خانم خانه دار هم تولید ارزش می کند و هم مستقیما بر تمام جامعه تأثیر می گذارد. از این جهت خانه داری را می توان شغل مهمی برشمرد. که نیاز به توجه بیشتری دارد. یکی از طرح هایی که می تواند برای خانه داری، منزلت شغلی بیاورد، همین طرح بیمه زنان خانه دار است، طرحی که به بانوان خانه دار فرصت می دهد خدماتی دریافت کنند که در مشاغل دیگر نیز دیده شده است و آینده آن ها را تا حدی تضمین می کند. اما آیا چنین شده است؟

پرسامد بر ۲۶ سال سن دارد و مجرد است. چند سال است که پرستار دو کودک است و تحت پوشش هیچ بیمه ای نبوده است. او می گوید: با توجه به اینکه زنان خانه دار در سازمان، اداره یا مراکز دولتی و غیردولتی شاغل نیستند و بازنشسته نمی شوند، لازم است که برایشان بیمه ای تعریف شود تا بتوانند در صورت داشتن شرایط، هم بازنشسته شوند و هم مستمری و حقوق دریافت کنند.

به عقیده او اجرای این طرح مناسب است اما اطلاع رسانی خوبی ندارد. او می گوید: من از این بیمه هیچ اطلاعی نداشتم تا اینکه ۸ ماه پیش از طریق یکی از دوستانم متوجه شدم می توانم با استفاده از این طرح خودم را بیمه کنم. متقاضی شدم و برای نوع ۱۸ درصدی آن ثبت نام کردم. این پرستار جوان به مزایا و معایب طرح بیمه زنان خانه دار اشاره می کند و توضیح می دهد: یکی از خوبی هایش این است که افراد مجرد هم می توانند ثبت نام کنند و فقط متخص خانم های متأهل نیست. ● از طرفی حق بیمه اش برای برخی بانوان زیاد است، مثلاً

آنچه امروز در مسئله طلاق های کشور ما پررنگ تر شده، آمادگی نداشتن افراد برای ازدواج است. نبود آمادگی، یعنی فرد هنوز شناختی از خود ندارد و ایدئال ها، آنچه که از زندگی می خواهد و آنچه را که نمی داشتن یک زندگی سالم نیاز است، نمی شناسند. چنین فردی در میان اهداف خود گم شده است و فکر می کند می تواند با هر کسی همراه شود.

او ازدواج را صرفا به عنوان وسیله ای برای رسیدن به آال و آرزوهایش می بیند. سبب اینکه برخی از افرادی هم که ازدواج به همان اندازه فارغ باشند فرایند های آشنایی قبل از ازدواج را می گذرانند، باز هم به قصد آشناشدن و شناخت جلوه نمی روند، بلکه به دلایلی از جمله اقتضای عواطف و فشارهای گروه هم سالان وارد رابطه می شوند بدون اینکه آمادگی ورود به رابطه عاطفی داشته باشند. به نظر می رسد بیشتر جوانان ماقبل از ورود به رابطه زوجی به آن انسجام هویتی لازم نمی رسند بنابراین وقتی چنین افرادی وارد زندگی زوجی می شوند، چالش هایی

را می بینند که برای مقابله با آن ها اصلا آماده نیستند. طبیعی است وقتی همسران این آمادگی را نداشته باشند، نه می توانند رابطه را ادامه دهند و نه مدیریت برای هیجانات خود داشته باشند. همان طور که قبل از ازدواج عاشق بودند، ممکن است بعد از ازدواج به همان اندازه فارغ باشند و تلاشی برای ساختن رابطه خود نکنند. این همسران در انتخاب خود دقت کافی ندارند و بلد نیستند رابطه را مدیریت کنند. ضمن اینکه ازدواج در کشور ما بنابر سنت و حرفه های دیگران مثل چراز ازدواج نمی کنی؟، رخ می دهد که متأسفانه این موارد سبب می شود برخی ازدواج ها به طلاق منجر شوند. بر این اساس، اولین مسئله ای که در پیشگیری از طلاق و دستیابی به آمار زیاد از ازدواج موفق مورد نیاز است، یادگیری

قانونی تأمین اجتماعی شاید بهترین راه حل اجرایی برای رفع نگرانی پرداخت حق بیمه زنانی باشد که نه شغلی دارند و نه درآمدی. اما اینکه بزرگ ترین سازمان متولی پوشش بیمه در کشور چنین شرایطی را برای زنان فراهم آورده یا خیر، پرسشی است که باید جوابش را از زبان متولیان سازمان مذکور شنید. عباس جمشیدی گلپان، رئیس اداره بیمه شدگان تأمین اجتماعی استان خراسان رضوی، درباره این طرح توضیح می دهد: در گذشته

یکی از فواید این بیمه انتخاب درمان با متقاضی است، یعنی می توانند بیمه خود را با درمان یا بدون آن انتخاب کنند. در بیمه های سایر مشاغل آزاد مبلغی تحت عنوان «سرانه درمان» از بیمه شونده دریافت می شود اما در این نوع بیمه اگر بانویی، همسرش بیمه تأمین اجتماعی داشته باشد، می تواند از درمان همان بیمه استفاده کند و خودش صرفا تحت پوشش بیمه زنان خانه دار باشد

افرادی که قصد دریافت بیمه تأمین اجتماعی را داشتند، حتما باید شاغل می بودند و رابطه کاری و کارفرمایی می داشتند اما بیمه زنان خانه دار چنین نیست و بدون شغل مرسوم می توان از آن بهره مند شد. او با اشاره به حفظ منزلت شغلی خانه داری می گوید: جایگاه خانه داری به عنوان یک شغل فراموش شده است. در حالی که متنوع ترین امور در دستان بانوی خانه دار اداره می شود. جمشیدی گلپان ادامه می دهد: همه بانوان هجده تا پنجاه ساله که شغل رسمی ندارند، فارغ از تاهل و ترحم می توانند متقاضی استفاده از طرح بیمه زنان خانه دار باشند. به گفته رئیس اداره بیمه شدگان تأمین اجتماعی استان خراسان رضوی طرح بیمه زنان خانه دار مزایای قابل اعتنایی دارد و متقاضیان می توانند برای بازنشستگی، از کار افتادگی کلی، در صورت بیماری صعب العلاج، خدمات درمانی و فوت برای

بازماندگان تحت تکفل از آن استفاده کنند. اودرباره جزئیات این بیمه بیان می کند: نوع نخست این بیمه با نرخ ۱۲ درصد است که خدمات بازنشستگی و فوت بعد از بازنشستگی (مستمری بازماندگان) دارد و بر مبنای حداقل حقوق و دستمزد سال است. نوع دوم با نرخ ۱۴ درصد است که متقاضیان بر اساس این نرخ حق بیمه از خدمات بازنشستگی و فوت (قبل و بعد از بازنشستگی) بهره مند می شوند و نوع سوم بیمه زنان خانه دار ۱۸ درصد است که متقاضیان این نوع بیمه از خدمات بازنشستگی، فوت (قبل و بعد از بازنشستگی) و از کار افتادگی استفاده خواهند کرد.

رئیس اداره بیمه شدگان تأمین اجتماعی استان خراسان رضوی به مزیت های این طرح نیز اشاره می کند و می گوید: یکی از فواید این بیمه انتخاب درمان با متقاضی است. یعنی می توانند بیمه خود را با درمان یا بدون آن انتخاب کنند. در بیمه های سایر مشاغل آزاد مبلغی تحت عنوان «سرانه درمان» از بیمه شونده دریافت می شود اما در این نوع بیمه اگر بانویی، همسرش بیمه تأمین اجتماعی داشته باشد، می تواند از درمان همان بیمه استفاده کند و خودش صرفا تحت پوشش بیمه زنان خانه دار باشد. او تأکید می کند: بیمه زنان خانه دار هیچ ربطی به بیمه همسرشان ندارد و بعد از بازنشستگی هر دو، خانم به صورت مجزا حقوق بازنشستگی خود را دریافت می کند و آقا هم به صورت جدا. همچنین در صورت فوت هسمر، خانم می تواند هم حقوق بازنشستگی خود را دریافت کند و هم مستمری همسرش را. جمشیدی گلپان در واکنش به

نداشتن آمادگی برای ازدواج و طلاق

مهارت های لازم و چگونگی ارتباط با یکدیگر است.

متأسفانه هنوز مهارت آموزشی در زمینه آمادگی زوجین برای ازدواج به صورت واضح در سیستم آموزشی ماتعریف نشده است و سازمان و ارگانی مشخصی نیز برای مهارت آموزی و شناخت قبل از ازدواج وجود ندارد. زمانی سازمان ملی جوانان روی کار آمد و آموزش های پیش از ازدواج را ارائه داد و سپس دادگستری طرح خانواده پایدار، را مطرح کرد که بیشتر با موضوع پیشگیری از طلاق و نشانه های آن پیش رفت. نتیجه اینکه کمتر اتفاق بنیادینی در این زمینه افتاده است که برای آموزش دوره های پیش از ازدواج سرما به گذاری شده باشد. اگر در دانشگاه ها و فضاهای آموزشی که جوانان در آن حضور دارند، آموزش هایی

فاخره رازی
مدیرانکر و مدرس مشاور زوج دوره های آموزشی روان شناختی

در این زمینه داده شود، بسیار مؤثرتر خواهد بود. ازدواجی که بدون شناخت، برنامه و آموزش شکل بگیرد، به یقین میان زوجین نارضایتی هایی ایجاد می کند که زمینه ساز طلاق است. چنین ازدواج هایی اگر ماندگاری هم داشته باشند، بین زوج ها طلاق عاطفی و بی وفایی ایجاد می کند که این موارد جدیدن آسیب های خاص خود را دارند. بنابراین باید قبل از هر چیز هدف از ازدواج را برای افراد مشخص کنیم؛ اگر قصد داریم فقط آمار ازدواج را در کشور افزایش دهیم که باید گفت کار اصولی و سالمی نیست و اگر هم بخواهیم آمار طلاق را کاهش دهیم، باید قبل از هر چیز افراد را به سمت ازدواج سالم سوق دهیم. جوان باید بداند برای ورود به رابطه چه چیزهایی نیاز دارد، هدف گذاری ها، دستاوردها و موفقیت های شخصی و شغلی در کجای زندگی اش قرار گرفته است و برای داشتن زندگی مشترک موفق آموزش های لازم به هر دو جنس داده شود.